

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до
Положення про Державну службу морського і внутрішнього водного
транспорту та судноплавства України»

1. Мета

Проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Положення про Державну службу морського і внутрішнього водного транспорту та судноплавства України» (далі – проєкт акта) розроблено з метою удосконалення системи управління державними унітарними підприємствами та державною установою, що належать до сфери управління Адміністрації судноплавства.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Наразі нормативно-правове регулювання не містить чіткого визначення повноважень Адміністрації судноплавства щодо затвердження ключових документів стратегічного, фінансового та інвестиційного планування державних унітарних підприємств та державної установи, а також листів очікувань власника, що ускладнює ефективний контроль за їх діяльністю та досягнення стратегічних цілей державної політики у сфері судноплавства.

Відповідно до пункту 74 Політики державної власності, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 29.11.2024 № 1369 «Деякі питання Політики державної власності» (далі – Політика державної власності), вищий орган управління підприємства після консультацій з наглядовою радою (у разі її відсутності - з виконавчим органом) щороку затверджує лист очікувань, в якому визначаються цілі діяльності підприємства та цільові показники ефективності для оцінки досягнення цілей діяльності з урахуванням стратегічного плану розвитку відповідного суб'єкта господарювання.

Разом з тим, на основі Політики державної власності затверджується стратегічний план розвитку, що визначає довгострокові цілі та напрями розвитку підприємства на три - п'ять років, який підлягає регулярному перегляду з метою його актуалізації (у разі необхідності).

Також на основі Політики державної власності, стратегічного плану розвитку та листа очікувань складаються річний фінансовий та інвестиційний плани, інвестиційний план на середньострокову перспективу (три-п'ять років), а також у разі потреби - інші плани діяльності підприємства.

Підпунктом 1 пункту 2 Політики державної власності встановлено, що вищий орган управління підприємства - уповноважений орган управління, зокрема, державного унітарного підприємства.

Відповідно до статті 5 Закону України «Про управління об'єктами державної власності», Кабінет Міністрів України є суб'єктом управління, що визначає об'єкти управління державної власності, стосовно яких виконує функції з

управління, а також об'єкти управління державної власності, повноваження з управління якими передаються іншим суб'єктам управління.

Здійснюючи управління об'єктами державної власності, Кабінет Міністрів України, серед іншого, визначає органи виконавчої влади, які здійснюють функції з управління об'єктами державної власності.

Водночас, відповідно до підпункту 25 пункту 4 Положення про Державну службу морського і внутрішнього водного транспорту та судноплавства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2022 № 212 (далі – Положення), Адміністрація судноплавства відповідно до покладених на неї завдань, зокрема, здійснює управління об'єктами державної власності, які належать до сфери управління Адміністрації судноплавства.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.10.2018 № 863 (із змінами, внесеними розпорядженням Кабінету Міністрів України від 05.03.2022 № 201-р) прийнято рішення про передачу державних підприємств, установ та організацій до сфери управління Державної служби морського та річкового транспорту.

Постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2022 № 212 було перейменовано Державну службу морського та річкового транспорту України на Державну службу морського і внутрішнього водного транспорту та судноплавства України.

На сьогодні до сфери управління Адміністрації судноплавства належать Державна установа «Держгідрографія», Державне підприємство «Класифікаційне товариство «Регістр судноплавства України», Державне підприємство «Науково-дослідний проектно-конструкторський інститут морського флоту України з дослідним виробництвом», Державне підприємство «Сервісний центр морського та річкового транспорту».

Метою прийняття проекту акта є створення чіткого та прозорого механізму реалізації Адміністрацією судноплавства повноважень держави як власника щодо державних унітарних підприємств та державної установи, що належать до сфери її управління, а також запровадження системного підходу до стратегічного, фінансового та інвестиційного планування їх діяльності.

Прийняття проекту акта дозволить унормувати процедури затвердження стратегічного плану розвитку, річного фінансового плану, річного інвестиційного плану, інвестиційного плану на середньострокову перспективу (три - п'ять років), а також листів очікувань власника державних унітарних підприємств та державної установи, що належать до сфери управління Адміністрації судноплавства.

Крім того, буде встановлений контроль з боку Адміністрації судноплавства за виконанням вищезазначених документів, що дозволить своєчасно виявляти ризики, відхилення від запланованих показників та вживати необхідних управлінських заходів.

Запропоновані зміни спрямовані на формалізацію відповідних повноважень Адміністрації судноплавства як суб'єкта управління об'єктами державної

власності та приведення Положення у відповідність до сучасних підходів управління.

3. Основні положення проекту акта

Проектом акта передбачається внесення змін до Положення про Державну службу морського і внутрішнього водного транспорту та судноплавства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2022 № 212, в частині визначення повноважень щодо реалізації політики державної власності.

4. Правові аспекти

У цій сфері суспільних відносин діють:

Закон України «Про управління об'єктами державної власності»;

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.10.2018 № 863 (із змінами, внесеними розпорядженням Кабінету Міністрів України від 05.03.2022 № 201-р);

Положення про Державну службу морського і внутрішнього водного транспорту та судноплавства України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2022 № 212;

Політика державної власності, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 29.11.2024 № 1369 «Деякі питання Політики державної власності».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація акта не потребуватиме додаткових витрат коштів з державного/місцевого бюджетів України.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, та не потребує погодження: уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, уповноважених представників всеукраїнських профспілок, їх об'єднань та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, Уповноваженого Президента України з прав людей з інвалідністю, Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок, Уповноваженого із захисту державної мови.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, у зв'язку з чим не потребує розгляду Науковим комітетом Національної ради України з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

У проєкті акта відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції; прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; упливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

8. Прогноз результатів

Прийняття проєкта акта забезпечить приведення діяльності Адміністрації судноплавства у відповідність до принципів політики державної власності та кращих практик корпоративного управління.

Реалізація акта не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів громадян і держави, розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Голова Державної служби морського і
внутрішнього водного транспорту та
судноплавства України

Сергій ГУРСЬКИЙ